

Gerard Kramer

Geen koning dan de keizer?

WoordStudie

Vroeger

De zegen die God op de prediking van het evangelie door Paulus en Silas in Tessalonica gaf, wekte de afgunst op van de Joden. Toen zij deze predikers niet konden vinden, kregen de pasbekeerde gelovigen te Tessalonica het verwijt te horen dat redelijkerwijs slechts Paulus en Silas ten laste kon worden gelegd, nl. dat zij evenals elders in het Romeinse rijk nu ook in Tessalonica onrust kwamen brengen.

Aan de prediking werd een politieke lading gegeven, zodat deze in een ongunstig daglicht kwam te staan. De nadruk die in de prediking ongetwijfeld gelegd was op de macht en het gezag van de Heer Jezus, alsook op Zijn toekomstige heerschappij, werd door de Joden omgevormd tot een vaag, maar in Romeinse oren gevaarlijk klinkend, opstandig politiek program, dat een bedreiging vormde voor de positie van de keizer. De onruststokers zouden tegen de verordeningen van de keizer handelen door te zeggen dat er een andere koning was, genaamd Jezus. Daarbij wisten deze Joden ongetwijfeld dat de Griekssprekende inwoners van het Romeinse rijk dit woord koning (Gr. *basileus*) gebruikten als aanduiding voor de keizer (zie 1 Petr. 2:13,17; vgl. Luc. 23:2; Joh. 19:12), naast het vlak hiervoor gebruikte woord 'keizer' (Gr. *kaisar*, de van de Romeinse eigenaam Caesar afgeleide titel).

De menigte en de stadsbestuurders werden door deze laatste mededeling van de Joden in verwarring gebracht. Met name voor de stadsbestuurders was het van

belang dat zij zicht kregen op deze beschuldiging. Als ze niet zouden ingrijpen, zouden zij er zelf van beschuldigd kunnen worden de keizer niet de eer te geven die hem toekwam. Er moest daarom op korte termijn iets verstandigs worden gedaan.

Nu en straks

Een belangrijke en nog steeds actuele vraag blijft intussen of de mededeling 'dat er een andere koning is, genaamd Jezus' inhoudelijk correct was. Het antwoord moet luiden: ja en nee!

* **ja**: de Heer Jezus heeft als Zoon van David recht op de troon van Zijn vader David (Matt. 1:1; Luc. 1:32). Hij zal zelfs regeren over de hele schepping (Ef. 1:10). In principe is nu reeds alles aan Hem onderworpen (Ef. 1:22). Hem is alle macht gegeven in hemel en op aarde (Matt. 28:18), evenzeer als de Vader de Zoon macht gegeven heeft om oordeel uit te oefenen, omdat Hij de Mensenzoon is (Joh. 5:27). Daarom noemde Pilatus de Heer terecht een koning (Joh. 18:37). Het gezag van deze Koning wordt in de tegenwoordige tijd, nu Hij nog verworpen is, erkend door Zijn slaven die op Zijn terugkomst wachten en voor Hem actief zijn; daarna zullen zij met Hem regeren (Luc. 19:11-27).

* **nee**, omdat de Heer Jezus deze regerings- en oordeelsmacht nog niet zichtbaar uitoefent; alle dingen zijn Hem weliswaar onderworpen, maar wij zien nog niet alle dingen aan Hem onderworpen (Hebr. 2:8). Bovendien is het koningschap van de Heer Jezus niet in strijd met of een bedreiging voor de macht van de keizer, maar daar ver boven verheven. Immers, enerzijds erkende Hij de macht van de Romeinse overheid over Hemzelf als van boven gegeven (Joh. 19:11); anderzijds was en blijft Hij de Heer van de heren en de Koning van de koningen (1 Tim. 6:15; Openb. 17:14). Maar Zijn verschijning in zichtbare heerlijkheid om te gaan regeren is nog toekomstig. Die verschijning zal plaatsvinden vanuit de hemel, op Gods tijd (1 Tim. 6:15; Openb. 19:6,16; Matt. 24:30; 2 Tess. 2:8).

Uit de beide brieven die Paulus aan de Tessalonicenzen heeft geschreven, kan worden opgemaakt hoe belangrijk het onderwijs over het Koninkrijk is (zie 1 Tess. 2:12; 2 Tess. 1:5). Ook blijkt uit 2 Tessalonicenzen 2:5 dat Paulus tijdens zijn verblijf in Tessalonica ('toen ik nog bij u was') tevens gedetailleerd onderwijs heeft gegeven over de volgorde van de profetische gebeurtenissen. Het toekomstige aspect van het Koninkrijk, dat zal beginnen bij de verschijning van de

Heer Jezus in zichtbare heerlijkheid, moet dus eveneens aan de orde geweest (vgl. o.a. 1 Tess. 1:10; 4:14; 5:2-11; 2 Tess. 1:7-10; 2; 2-12,14).

De overheid

De secure beschrijving door Lucas van de door God ingestelde politieke overheid (Rom. 13:1), laat zien dat christenen de overheid voluit respecteerden. Tessalonica was vanaf 146 v. Chr. het bestuurscentrum van de Romeinse provincie Macedonia. Vanaf 42 v. Chr. was het bovendien een 'vrije stad', wat inhield dat Tessalonica een volksvergadering had met bevoegdheden op het gebied van wetgeving en rechtspraak ('het volk' in Hand. 17:5), alsook een eigen stadsbestuur onder leiding van de 'politarchen' (de stadsbestuurders van Hand. 17:6,8).

Lucas geeft door hen zo te aan te duiden blijk van zijn bijzondere nauwkeurigheid (vgl. Luc. 1:3) en kennis van zaken van het toenmalig bestuur van Tessalonica. Als een van de weinige auteurs gebruikt hij deze aanduiding 'politarchen' – een woord dat verder vooral op inscripties uit Macedonië is aangetroffen. Deze vijf of zes 'politarchen', telkens voor één jaar benoemd, waren verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur van de stad en voor de handhaving van de openbare orde.

Oude Sporen 2015

